

Grey Scale #13

DANES-PICTA .COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

JAWNE

~~ZASTRZEŻONE~~

~~POUFNE~~

Egz. nr ... 1

Ppłk Jerzy ZIELIŃSKI

PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH
PRZEZ KORPUS ARMIJNY I GRUPĘ
ARMII NATO

Konspekt wykładu

60920

WARSZAWA

1989

593052

85

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

JAWNE

~~ZASTRZEŻONE~~

~~FOURNE~~

Egz. nr ... 1

Ppłk Jerzy ZIELIŃSKI

PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH
PRZEZ KORPUS ARMIJNY I GRUPĘ
ARMII NATO

Konspekt wykładu

BIBLIOTEKA GŁÓWNA - ARCHIWUM
Nr sygn. ...
60920
II O...

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH **JAWNE**

*140906 Anna KOLEK
Podst. prot. prot. Nruch 647
2.01.1402.06*

ZASTRZEŻONE

POUFNE

Egz. nr. 1

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY RW i AO

Łk dr Janusz WIŚNIEWSKI

nia1989 r.

Ppłk dr Jerzy ZIELIŃSKI

PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ
KORPUS ARMIJNY I GRUPĘ ARMII NATO

Konspekt wykładu

*Przebieg wojny 2 AS 50712-7022
27.01.2003 Jan Kowalski*

SPIS TREŚCI

	Str.
WSTĘP	3
1. Rola, miejsce i zadania grupy armii, korpusu armijnego, dywizji i brygady w strategicznej operacji na ŚE TDW	4
2. Ugrupowanie i rozmach działań zaczepnych /natarcia/ oraz działań obronnych poszczególnych szczebli struktury organizacyjnej sił lądowych armii państw NATO od brygady wzwyż	7
3. Prowadzenie działań zaczepnych /natarcia i działań obronnych	8

Potencjał militarny państw ^{obcych} NATO, formułowane tam cele i głoszone poglądy polityczne dają podstawę do przewidywań o różnorodnym, zarówno obronnym, jak i zaczepnym użyciu sił zbrojnych ^{tych państwa} naszego ~~poten-~~
~~ejalnego nieprzyjaciela~~. Potwierdzają te przypuszczenia taktyczno-techniczne możliwości sił i środków walki będących na wyposażeniu armii państw ^{obcych} NATO, można je bowiem z powodzeniem wykorzystywać skutecznie zarówno w obronie, jak i w natarciu. Toteż niezależnie od różnego rodzaju deklaracji polityczno-propagandowych, istniejących tendencji odprężeniowych, czy też klimatu rozbrojeniowego zdrowy rozsądek wymaga liczenia się z agresywnymi zamiarami państw NATO. To zaś z kolei pociąga za sobą konieczność orientowania się w istniejących w NATO ustaleniach co do wykorzystywania sił zbrojnych w ogóle, a w tym i wojsk lądowych, zarówno w natarciu, jak i w obronie. Całokształt wiedzy o przedmiocie stanowiącym treść niniejszego wykładu odczytać można wprawdzie bezpośrednio z dokumentów normatywnych funkcjonujących w armiach państw NATO. Z kilku jednak powodów a przede wszystkim dlatego, że byłoby to jednak dość czasochłonne - niniejszy wykład ma zaprezentować syntezę ustaleń co do działań zaczepnych i obronnych prowadzonych przez związki operacyjne i taktyczne. W jego treści oddana zostanie nie tyle bowiem sucha treść ustaleń regulaminowych, ale i interpretacja zjawisk zebranych podczas śledzenia ćwiczeń i szkolenia armii państw NATO. Będą to zatem nie tyle poglądy funkcjonujące w armiach państw NATO, co prwne charakterystyczne cechy i wielkości właściwe działaniom zaczepnym i obronnym w zależności od szczebla dowodzenia, którego mogą dotyczyć.

Ogólnie treść tematu zmusza do zajęcia się szczeblami od grupy armii do brygady wojsk lądowych włącznie. Przy czym jeżeli chodzi o dywizję i brygadę to wykład dotyczyć będzie pancernych i zmechanizowanych związków taktycznych.

Problematyka związana z charakteryzowaniem i przedstawianiem działań zaczepnych /natarcia/ i obrony wymienionych typowych zgrupowań sił i środków walki wojsk lądowych armii państw NATO została ujęta w niniejszym wykładzie w następujące zagadnienia:

- rola i miejsce i zadania grupy armii, korpusu armijnego, dywizji i brygady w strategicznej operacji sił zbrojnych NATO na ŚE TDW;
- ugrupowanie i rozmach działań zaczepnych /natarcia/ oraz działań obronnych poszczególnych szczebli struktury organizacyjnej sił lądowych armii państw NATO od brygady wzwyż;
- prowadzenie działań zaczepnych /natarcia/ i działań obronnych.

1. Rola, miejsce i zadania grupy armii, korpusu armijnego, dywizji i brygady w strategicznej operacji sił zbrojnych NATO na ŚE TDW

Rola poszczególnych zgrupowań sił i środków walki wojsk lądowych w strategicznej operacji sił zbrojnych NATO na ŚE TDW będzie zróżnicowana. Najbardziej znaczącą rolę w tego typu operacji odgrywać będzie oczywiście grupa armii, nie tylko zresztą z punktu widzenia wojsk lądowych. Jest to bowiem i najprawdopodobniej zawsze będzie, zasadniczy filar sił zbrojnych NATO w Europie w ogóle. Poza tym wojska lądowe, stanowiące w całości skład grupy armii, muszą odgrywać zasadniczą rolę w realizacji celów i zadań wyznaczonych w operacji strategicznej siłom zbrojnym z racji ich atrybutów wyrażających się przede wszystkim w możliwościach opanowywania, lub utrzymania określonych obszarów, obiektów, rubieży.

Podporządkowane bezpośrednio lub pośrednio grupie armii i wchodzące w jej skład, mniejsze zgrupowania sił i środków walki będą z kolei spełniały różnorodne role w trakcie prowadzonych działań bojowych, znajdując się w określonym miejscu ugrupowania. Największą rolę będą spełniały niewątpliwie bezpośrednio podporządkowane dowódcy grupy armii - korpusy armijne /ewentualnie armie polowe znajdujące się w pierwszym rzucie. Pierwszorzutowe bowiem korpusy armijne /armie polowe/ rozmieszczone na kierunku głównego uderzenia /w rejonie głównego wysiłku obrony/ będą w największym stopniu przesądzały o roli grupy armii w ogóle; będą przecież realizowały najważniejsze zadania z punktu widzenia celów wyznaczanych grupie armii. Może też jednak zgrupowanie sił i środków walki wielkości korpusu armijnego spełniać rolę pomocniczą, albo nawet drugorzędną. Rzadko natomiast będzie to miało miejsce w przypadku armii polowej. W sumie rola korpusu armijnego /armii polowej/ w działaniach bojowych grupy armii może być różna, będzie zaś bezpośrednio zależna od miejsca zajmowanego w ugrupowaniu grupy armii, a pośrednio od składu korpusu armijnego /armii polowej/, stopnia ukompletowania itp. Będzie to bowiem determinowało możliwości bojowe korpusu armijnego /armii polowej/, które z oczywistych względów przesądzą wcześniej o wyznaczeniu takiej, a nie innej roli w ugrupowaniu grupy armii i podczas prowadzenia działań bojowych.

Z kolei rola dywizji wojsk lądowych NATO, przede wszystkim zmechanizowanej lub pancerniej, związana będzie także z:

- jej możliwościami bojowymi;
- miejscem w ugrupowaniu korpusu armijnego;
- właściwościami terenu, na którym danego typu dywizja będzie prowadzić działania bojowe.

O roli dywizji /DZ, DPanc/ w działaniach bojowych będzie też przesądzał w dużym stopniu fakt, że będzie ona jednym z podstawowych składników ugrupowania korpusu armijnego - niezależnie od tego, czy znajdzie się w pierwszym, czy też w drugim rzucie /odwodzie/. Najważniejszą rolę tak w początkowym, jak i w dalszych okresach działań bojowych spełniać będą dywizje pierwszego rzutu, największą zaś dywizje wchodzące w skład głównego zgrupowania uderzeniowego /rozmiszczone w rejonie głównego wysiłku obrony/. Natomiast rola dywizji wydzielonej do drugiego rzutu /odvodu/ będzie w początkowym okresie działań bojowych pomocnicza; sytuacja zmieni się, gdy w trakcie prowadzenia działań bojowych przyjdzie kolej na bezpośrednie zaangażowanie dywizji drugorzutowej /odwodowej/.

W sumie zatem siły i środki walki tworzące dywizję wojsk lądowych /przede wszystkim DZ, DPanc/ mogą w działaniach bojowych korpusu armijnego spełniać zarówno rolę kluczową /zasadniczą/, jak i pomocniczą i dla każdej z tych ról charakterystyczne będą typowe zadania bojowe.

Dążąc zaś do sprecyzowania roli związku taktycznego wojsk lądowych występującego w armiach państw ^{obcych} NATO jakim jest brygada /przede wszystkim BZ, BPanc/, trzeba stwierdzić, że będzie ona mogła być w działaniach bojowych najbardziej zróżnicowana w stosunku do większych od niej struktur organizacyjnych sił i środków walki. W największym zaś stopniu o roli tej zadecyduje miejsce brygady /BZ, BPanc/, w pierwie ugrupowaniu dywizji, w składzie której będzie miała prowadzić działania bojowe. W stosunku zaś do całej operacji strategicznej największą rolę będzie spełniała brygada będąca w pierwszym rzucie dywizji rozmieszczonej również w pierwszym rzucie korpusu armijnego. Wtedy to bowiem nawet brygada będzie realizowała niemałą część zadań wynikających z celów nawet całej operacji strategicznej. Możliwości brygady będą niemałe, uwzględniając oczywiście relatywność tych możliwości w stosunku do dywizji, czy też korpusu armijnego. W każdym innym przypadku rola brygady /BZ, BPanc/ w działaniach bojowych, które będą prowadzone w ramach strategicznej operacji sił zbrojnych na ŚE TDW, będzie mniej lub bardziej pomocnicza. Nie oznacza to jednak, że będzie to rola bez znaczenia. Tym bardziej, że rozwój sytuacji wynikający z przebiegu działań bojowych będzie powodował stałe przewartościowywanie tej roli - dla części z brygad aż do wyznaczenia im roli kluczowej, ważnej w skali nawet kierunku operacyjnego, czy też określonego obszaru.

Przewidywana do spełnienia przez określone zgrupowanie sił i środków walki wojsk lądowych rola w ramach operacji strategicznej na TDW bę-

dzie przesądzała o miejscu w ugrupowaniu bojowym /operacyjnym/ w ogóle. Wyjątkiem w tym względzie będzie grupa armii /armia polowa/ oraz nawet korpus armijny. O miejscu grupy armii /armii polowej/ w operacji strategicznej na ŚE TDW przesądza jednoznacznie geograficzne rozmieszczenie tworzących ją sił i środków walki na tym teatrze działań wojennych. Istniejące dwie grupy armii na ŚE TDW mają faktycznie z góry wydzielone pasy prowadzenia działań bojowych zarówno w obronie, jak i w natarciu. Ich miejsce jest przez to dość sztywno ustalone.

W tym względzie bardzo podobnie można orzekać o korpusie armijnym. Przy czym o jego miejscu w ugrupowaniu grupy armii /armii polowej/ nie tak bardzo przesądza geograficzne rozmieszczenie sił i środków walki wchodzących w jego skład, co istniejące plany rozwinięcia operacyjnego. One to powodują, uwzględniając cele militarne i polityczne, że istniejące rozwinięte korpusy armijne przewidywane będą do użycia zawsze w pierwszym rzucie grupy armii /armii polowej/. Rozwój sytuacji /wydarzeń/ zaś może spowodować, że to rozmieszczenie w pierwszym rzucie będzie mogło być na głównym lub pomocniczym kierunku działań bojowych. Ponadto korpus armijny może się znaleźć w drugim rzucie /odwodzie/ grupy armii, lub nawet w głębi operacyjnej /jako głębszy odwód operacyjny/. Analogiczne może być miejsce dywizji /DZ, DPanc/ i brygady /BZ, BPanc/ w ugrupowaniu bojowym w czasie prowadzenia działań bojowych przez siły zbrojne NATO na ŚE TDW.

Zadania poszczególnych zgrupowań sił i środków walki tworzących typowe struktury organizacyjne będą oczywiście również zróżnicowane. Wynika to przede wszystkim z różnych możliwości poszczególnych rodzajów zgrupowań wojsk lądowych, ale nie tylko. Najbardziej kompleksowe i znaczące z punktu widzenia nie tylko celów strategiczno-militarnych, ale i politycznych nawet, zadania realizować będą grupy armii. Szczególnie w warunkach prowadzenia działań bojowych bez użycia BJ. Wtedy grupa armii może być przewidywana do rozbicia zgrupowań wojsk przeciwnika znajdujących się na określonym obszarze, zniszczenie jego urządzeń obronno-militarnych oraz opanowania rozległych nieraz terytoriów lub ich utrzymywania.

Mniejsze zgrupowania wojsk lądowych, korpusy, dywizje, brygady, będą realizowały, w zależności od wyznaczanej im roli i miejsca w ugrupowaniu, zadania odpowiednie do ich możliwości. Będzie to z pewnością zawsze także rozbicie określonego zgrupowania wojsk i opanowanie, lub utrzymanie określonego obszaru, uchwycenie /lub utrzymanie/ rubieży, opanowanie /utrzymanie/ miasta, rejonu zurbanizowanego.

Brygada zmechanizowana może być użyta jako taktyczny desant powietrzny w ramach działań bojowych prowadzonych przez korpus czy armię polową. Będzie ona wtedy wykonywała zadania polegające na uchwyceniu określonych rejonów, obiektów i utrzymania ich do czasu podejścia wojsk własnych.

2. Ugrupowanie i rozmach działań zaczepnych /natarcia/ oraz działań obronnych poszczególnych szczebli struktury organizacyjnej sił lądowych armii państw NATO od brygady wzwyż

Ugrupowanie sił lądowych armii państw NATO podczas prowadzenia działań bojowych będzie miało niewątpliwie pewne elementy uniwersalne i charakterystyczne. Chodzi mianowicie o takie z nich, jak: pierwszy, drugi rzut, odwód, zgrupowanie artylerii, środki obrony przeciwlotniczej, odwody przeciwpancerne, chemiczne, inżynieryjne, elementy logistyczne itp. Oczywiście wielkość tych elementów charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów zgrupowań wojsk lądowych /grupa armii, armia polowa, korpus, dywizja czy brygada/ będzie różna. O ich wielkości ponadto, roli i zadaniach przesądzi rodzaj prowadzonych działań bojowych /natarcie, obrona, działania odwrotowe/, warunki prowadzenia tych działań bojowych - np. z użyciem, lub bez użycia, BJ, warunki szczególne. Dla grupy armii /armii polowej/ nadto o przyjętym ugrupowaniu zadecyduje charakter konfliktu zbrojnego. W przypadku rozpoczęcia np. globalnej wojny jądrowej /z zaskoczenia skład bojowy grupy armii niewiele będzie się różnił od stanu pokojowego. Związki taktyczne PGA, CGA i PSZ CBI i BZ zaliczone do kategorii "A" i pierwszego stopnia gotowości bojowej przystąpią do prowadzenia działań bojowych tworząc pierwszy rzut grup armii. Skład grup armii będzie się zaś powiększał już w trakcie prowadzenia działań bojowych w miarę przerzutu na kontynent europejski, z USA i Wielkiej Brytanii, kolejnych sił NATO, oraz o siły utworzone w ramach mobilizacyjnego rozwinięcia przez europejskich członków paktu w czasie całego pierwszego miesiąca wojny.

W przypadku stopniowego narastania zagrożenia wojennego skład grupy armii będzie się powiększał jeszcze przed wybuchem konfliktu zbrojnego. W związku z tym powstanie w grupie armii możliwość bardziej elastycznego i "urozmaiconego" tworzenia ugrupowania bojowego i co nie musi powodować rozpoczynania działań bojowych w ugrupowaniu jednorzutowym.

W mniejszych niż grupa armii /armia polowa/ zgrupowaniach sił

i środków walki może występować ugrupowanie w trzy rzuty - np. w trakcie walki w warunkach szczególnych /w górach/. W grupie armii natomiast mogą występować, wspomniane już, głębsze odwody operacyjne, które byłyby odpowiednikiem ugrupowania trzyrzutowego związków taktycznych przyjmowanego w przypadkach warunków szczególnych.

Bardziej wymiennie natomiast, z przywiązaniem do konkretnego szczebla struktury organizacyjnej wojsk, można wyrazić rozmach działań bojowych. Tworzące go wskaźniki precyzyjnie przedstawiają możliwości czasowo-przestrzenne typowych zgrupowań wojsk lądowych armii państw NATO. Zestawienie tych wskaźników przedstawiono w tabelach 1 i 2.

3. Prowadzenie działań zaczepnych /natarcie/ i działań obronnych

Zgodnie z wyróżnionymi etapami działań bojowych, i w zależności od rodzaju tych działań, prowadzenie walki, czy też operacji wiązać się będzie z określonym wykorzystaniem sił i środków walki. Szczytowe zaś ich użycie polegało będzie na dokonaniu włamania w ugrupowanie obronne przeciwnika - w działaniach zaczepnych /natarciu/, lub odparciu jego uderzenia i utrzymaniu określonego obszaru /rubieży/. Wtedy to w największym zakresie wykorzystywany będzie połączony wysiłek pododdziałów i oddziałów zmechanizowanych /czołgów/ i wspierających ich walkę rodzajów wojsk /artyleria, opl/ czy też nawet rodzajów sił zbrojnych /lotnictwo, jednostki obrony powietrznej/ oraz zabezpieczających /pododdziały i oddziały rozpoznawcze, inżynieryjne, obrony ABC, logistyczne/. Konkretnie zaś prowadzenie działań bojowych przez poszczególne rodzaje zgrupowań sił i środków walki wojsk lądowych NATO w dwóch podstawowych rodzajach działań bojowych - działaniach zaczepnych /natarciu/ i obronie będzie przebiegać następująco:

W działaniach zaczepnych /natarciu/:

Działania zaczepne /natarcie/ jeżeli będą prowadzone z marszu, będą poprzedzane zbliżaniem i rozwijaniem. Dotyczy to zgrupowań wojsk od brygady do armii polowej włącznie. Ten etap natarcia, w zależności od sytuacji, będą zabezpieczać jednostki rozpoznawcze, obrony powietrznej i lotnictwo lub ubezpieczenie marszowe, oddziały przednie, policja graniczna. Zbliżanie przewiduje się rozpoczynać już w kolumnach batalionowych poczynszy od rejonów ześrodkowania wojsk przed natarciem; co najwyżej brygadowych. Wiąże się to z wyznaczeniem odpowiedniej ilości dróg dla pierwszorzutowych dywizji. W trakcie zbliżanie, od momentu rozpoczęcia rozwijania w ugrupowanie bojowe /8-12 km od rubieży ataku/, rozpoczęte zostanie przygotowanie ogniowe. Jego układ

WSKAŹNIKI ROZMACHU DZIAŁAŃ ZACZEPNYCH WOJSK LĄDOWYCH NATO

Wyszczególnienie		RFN			USA			Wlk. Brytania			NATO			
		B	D	KA	B	D	KA	B	D	KA	B	D	KA	GA
Szerokość pasa natarcia		10-15	20-30	50-80	6-10	20-35	40-80	8-10	20-30	40-60	8-15	20-30	40-80	250-400
Odcinek przełamania		do 3	do 6	do 12	do 2	do 6	do 12	1,5-3	do 6	do 12	do 13	do 6	do 12	-
Głębokość podania	bliższego	6-8	20 i więcej	40-60	6-8	15-20	35-40	do 8	do 20	do 40	5-20	15-20	30-60	200-350
	dalszego	12-16	40-60	100-150	15-20	35-40	do 120	do 20	do 40	do 100	15-20	30-60	100-150	400-700
Głębokość ugrupowania bojowego		10-15	30-50	60-100	do 15	25-30	60	8	do 30	do 60	do 30	30-50	80-100	200-300
Tempo natarcia /km/doba/		20-50			10-20 /40/z użyciem BA			35-40			20-30			
Odalenie elementów grupowa- nia od ru- leży sty- wności	WSD	1,5-2	4-6	8-10	1,5-2	4-6	8-15	1,5-2	3-5	8-12	2-3	10-15	20-40	80-100
	SD	5-8	10-20	20-30	4-6	8-12	20-30	4-6	8-12	20-30	5-10	10-20	40-60	150-200
	TSD	15-25	30-40	50-80	10-15	15-30	30-80		20-25	40-50	20-25	40-50	70-100	200-250
	Drugi rzut /odwód/	5-8	25-40	50-80	do 12	10-15	20-30	5-6	20-22	25-30	do 10	20-40	50-80	100-150
	Rejon ześrodkowania śmigłowców bojowych			60-100		25-30	50-60		20-25			30-40	do 100	
	Wysunięty rejon ześrodkowania śmigłowców ppanc.			15-30			30 i więcej							

Tabela 1

WSKAŹNIKI ROZMACHU DZIAŁAŃ OBRONNYCH I OPÓŹNIAJĄCYCH WOJSK NATO

Wyszczególnienie		RFN			USA			Wlk. Brytania			NATO			
		B	D	KA	B	D	KA	B	D	KA	B	D	KA	GA
W OBRONIE														
Szerokość pasa obrony		do 25	20-40	60-100	8-10	15-30	50-120	10-15	20-40	80	10-25	20-60	60-150	300-450
Głębokość obrony		15-30	40-60	60-140	8-12	15-30	60-120	do 10	do 40	do 100	10-25	20-60	80-150	200-300
Głębokość pasa przełamania /ubezpieczeń ogólnych/		do 10	do 50	60 i więcej	do 15	do 50	60 i więcej	3-5	30	40-70	do 15	do 50	do 60 więcej	60 i więcej
Oddalenie elementów ugrupowania od rubieży styczności	WSD	2-5	5-8	10-12	3-5	6-10	10-20	3-5	5-8	10-15	2-3	10-15	20-40	80-100
	SD	7-12	15-30	40-50	6-8	10-20	20-40	5-8	10-15	30-45	10-15	20-40	40-60	150-200
	TSD	20-25	40-50	80-100	8-10	12-25	40-90		25-30	60-70	20-25	40-60	70-120	200-250
	Drugi rzut /odwód/	7-12	15-40	40-100	5-8	12-15	40-60	7-8	25-30	60-80	5-15	15-40	40-100	100-250
	Rejon ześrodk. śm. boj. ppanc.			60-100		25-30	do 100		30-35			do 30	do 100	
	Wysunięty rejon ześrodk. śm. boj.			15-30		15-25	15-25							
Rejon ześrodkowania		100-130	300-400	do 2000	do 150	400-600	do 1500	100	300	do 120				
W DZIAŁANIACH OPÓŹNIAJĄCYCH														
Szerokość pasa działań		20-30	do 60		20-30	do 60		20-30			do 30	do 60		
Odległość między kolejnymi rubieżami opóźniania		3-5	5-20		3-5	5-10		3-4			3-5	5-10		
Oddalenie elementów ugrupowania od przedniego skraju	WSD	2-5	6-8		2-3	10-15		2-5			2-3	10-15		
	SD	7-12	20-30		7-15	do 30		8-12			7-15	do 30		
	TSD	-	40-50			do 60		do 30				do 60		
	Odwód	10-15	do 30		10-15	do 30					10-15	do 30		

Tabela 2

i czas trwania zależy od tego, czy działania będą prowadzone z wykorzystaniem BJ, czy bez, stopnia rozbudowy obrony przez przeciwnika oraz samego czasu zbliżania i rozwijania przechodzących do natarcia wojsk. W warunkach użycia BJ przygotowanie ogniowe będzie trwało od 30-45'. W działaniach z użyciem środków konwencjonalnych znacznie dłużej od 1,5 do 2 godz.

Zakończenie przygotowania ogniowego będzie ściśle związane z przejściem do ataku. Przy przechodzeniu do natarcia z bezpośredniej styczności z przeciwnikiem zajmowane przez wojska pozycje stanowić będą rubież ataku. W natarciu z marszu natomiast do rubieży ataku wojska przechodzą rozwinięte w pełni już wcześniej na linii wyjściowej, która może się znajdować 2-5 km od rubieży ataku i powinna zapewnić osłonę przed ogniem środków strzelających na wprost. Atak powinien zapewnić dokonanie włamania, które jest kolejnym charakterystycznym etapem działań zaczepnych /natarcia/. Atak i włamanie dokonywane jest na stosunkowo wąskim odcinku ok. $\frac{1}{3}$ szerokości pasa działania. Tylko grupa armii i ewentualnie armia polowa może dokonywać włamania na więcej niż jednym kierunku, którego każdy może mieć do 12 km szerokości.

Przechodzenie do włamywania się w obronę przeciwnika spowoduje także wysadzenie w głębi jego ugrupowania taktycznych desantów powietrznych; zaleca się wykonywać je w 10-20' po powietrznych uderzeniach jądrowych.

Pod koniec etapu włamywania się, najczęściej po wykonaniu zadania bliższego wprowadzane będą drugie rzuty /odwody/ w celu rozwinięcia powodzenia. Od korpusu armijnego począwszy, potęgowanie natarcia będzie mogło mieć miejsce w kolejnych dniach natarcia /działań zaczepnych/ dzięki możliwościom systematycznego odtwarzania odwodu w trakcie prowadzenia natarcia.

Wprowadzenie drugiego rzutu /odwodu/ powinno umożliwić przejście do ostatniego etapu natarcia /działań zaczepnych/, tj. rozwijania powodzenia i ewentualny pościg. Jest to zadaniem specjalistów NATO wysoce efektywna forma natarcia /działań zaczepnych/, w której jednakże, poza dużym tempem działań, należy zdecydowanym manewrem i wyprzedzeniem poczynąń przeciwnika uniemożliwić mu planowe wycofywanie się i organizowanie obrony na kolejnych, dogodnych dla niego rubieżach terenowych. Rozwinięcie powodzenia i ewentualny pościg powinien objąć cały pas prowadzonego natarcia.

W działaniach obronnych:

Podobnie jak w prowadzeniu natarcia wyróżnia się charakterystyczne etapy prowadzenia działań obronnych i to niezależnie od tego czy będzie to obrona pozycyjna /stała/, czy też manewrowa /aktywna/. Z tym, że obronę manewrową /aktywną/ mogą prowadzić w zasadzie: grupa armii, armia polowa a w wyjątkowych wypadkach korpus armijny - w sytuacjach sprzyjających tego rodzaju obronie. Brygada i dywizja będą zawsze organizowały i prowadziły obronę pozycyjną /stałą/.

Prowadzenie działań obronnych, przede wszystkim dla grupy armii /armii polowej/ i korpusu armijnego znajdującego się w pierwszym rzucie ugrupowania bojowego rozpocznie się od działań w pasie przesłaniania. Będzie to swoisty wstęp do właściwych działań obronnych. Polegać ono będzie na aktywnym prowadzeniu działań obronnych na kolejnych rubieżach, by nie dopuścić do przełamania poszczególnych z tych rubieży z marszu i podejściu nacierających sił przeciwnika pod przednią rubież obrony w uporządkowanych sztykach bojowych. W tym celu siły i środki wydzielone do prowadzenia walki w pasie przesłaniania będą prowadziły szybkie i zdecydowane działanie wsparte silnym i zdecydowanym ogniem; dążyć będą do niszczenia czołgów i BWP z zasadzek i ogniem na wprost; wykorzystywać teren i stale zmieniać położenie, różnicować stopień ześrodkowania ognia, stosować zapory aż do wykonywania zwrotów zaczepnych, włącznie.

W NATO zakłada się, że grupa armii /armia polowa/ powinna prowadzić walkę z przeciwnikiem w pasie przesłaniania w ciągu 1-2 dni nawet przy jego sześciokrotnej przewadze.

W drugim, trzecim dniu działań obronnych przewiduje się podejście przeciwnika pod przednią /główną/ rubież obrony. Dla grupy armii /armii polowej/ etap ten nazywa się także "walką o strefę obrony korpusów armijnych pierwszego rzutu". W wypadku gdy jest to obrona pozycyjna /stała/ cały czas dążyć się będzie do ostatecznego załamania natarcia przeciwnika na tej rubieży i utrzymania bronionego obszaru. Jednym z zasadniczych przedsięwzięć mających na celu natarcie przeciwnika lub jego osłabienie jego uderzenia będzie kontrprzygotowanie. Polegać ono będzie na wykonaniu uderzeń BJ, lotnictwem i ogniem artylerii na główne zgrupowania sił i środków walki przeciwnika jeszcze przed rozpoczęciem przez nie ataku.

Odpieranie ataków przeciwnika i walka o utrzymanie przedniej rubieży obrony należy do najbardziej zaciętych i intensywnych działań pierwszorzutowych związków taktycznych. Muszą one zadać wtedy przeciwnikowi maksymalne straty i za wszelką cenę utrzymać bronione rejony.

2/ To i mi-10 i wyk. DWL
PODSUMOWANIE

Działania bojowe prowadzone przez siły lądowe państw NATO powinny być rozpatrywane jako połączone powietrzno-desantowe działania bojowe. Integralną częścią tych działań - obok oddziaływania ogniowego - jest intensywne rozpoznanie prowadzone wszystkimi możliwymi sposobami, obejmujące zautomatyzowane zbieranie, interpretację i ocenę wiadomości rozpoznawczych oraz ich dystrybucję według zainteresowań wynikających z kompetencji poszczególnych szczebli dowodzenia.

Cechą szczególną działań większości jednostek sił lądowych państw NATO jest wykorzystywanie zautomatyzowanych systemów C3I, czego konsekwencją będzie szybkie reagowanie na nowe elementy sytuacji operacyjnej lub taktycznej. Dlatego czas musi być traktowany jako jeden z czynników decydujących o powodzeniu działań.

Właściwością działań bojowych sił zbrojnych państw NATO jest komplementarne wykorzystywanie wszystkich sił i środków walki, jednocześnie od linii styczności z przeciwnikiem na całą głębokość jego ugrupowania operacyjnego /bojowego/. Właściwość ta będzie tym bardziej widoczna, im większa liczba nowych systemów walki związanych z realizacją koncepcji FOFA zostanie wprowadzona do uzbrojenia.

Oddziaływanie ogniowe sił lądowych armii państw NATO będzie miało gwałtowny, zaskakujący charakter /broń powierzchniowego rażenia i precyzyjna, minowanie narzutowe, działania powietrznomanewrowych odwodów przeciwpancernych, desantów powietrznych i śmigłowcowych na skrzydła i tyły, zwłaszcza w strefie taktycznej/.

Duże możliwości sił lądowych NATO w zakresie WRE wymagają dokładnego ustalenia elementów współdziałania we wszystkich fazach działań oraz niezawodnej i jak najprostszej łączności /między innymi opartej na sygnałach/, z wykorzystaniem wszelkich dostępnych sposobów /także ruchomych środków - zwłaszcza śmigłowców/, aby zapewnić dowodzenie również bez wykorzystywania łączności radiowej.

Z regulaminów walki NATO, kierunków doskonalenia uzbrojenia i sprzętu bojowego oraz istniejących ustaleń co do jego wykorzystywania w walce wynika, że nowoczesna obrona, do jakiej przygotowuje się Pakt Północnoatlantycki, ma w sobie łączyć wszelkie walory tradycyjnie rozumianych - obrony i natarcia, a jednocześnie być pozbawiona jej tradycyjnie słabych stron. Można ją uznać za swoiste natarcie bez zajmowania terytorium przeciwnika. Przejście od tak zorganizowanej i prowadzonej obrony do natarcia w zasadzie ograniczałoby się do zmiany kierunku przesuwania linii styczności walczących wojsk. Jeżeli w

obronie dopuszcza się ewentualne odstępowanie terenu, zakładając okresową przewagę przeciwnika na wybranych kierunkach, to do rozpoczęcia natarcia musiałoby nastąpić radykalna zmiana stosunku sił na korzyść sił do tej pory będących w obronie.

BIBLIOGRAFIA

1. Biuletyn Informacyjny 1988 nr 1 /153/, wyd. Sztabu Generalnego WP - 023180, 023181.
2. Leopold Ciborowski: Kierunki doskonalenia i rozwoju sił zbrojnych NATO, skrypt ASG, Warszawa 1989 - pf 2801.
3. Taktyka i sztuka operacyjna sił zbrojnych głównych państw NATO, podręcznik ASG WP, t.I, II, Warszawa 1989 - pf 2746, pf 2744, pf 2599.
4. Kompendium Sił Zbrojnych państw NATO, wyd. Zarządu II Sztabu Generalnego WP, Warszawa 1987 - 022552.

Wydrukowano w 3 egz.

Egz.nr 1-3 - Biblioteka OZS
Wyk. ppłk J. Zieliński
Druk: GG
Dnia 24.11.1989 r.
Nr ks.masz.pf 49

10239

